

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie sędziego Sądu Okręgowego w W. w stanie spoczynku X. Y.
obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 1 i 5
ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z
2024 r. poz. 334, z późn. zm., zwanej dalej „u.s.p.”)
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 9 września 2025 r.
wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych o
wyznaczenie sądu dyscyplinarnego do rozpoznania sprawy dyscyplinarnej
na podstawie art. 110 § 3 u.s.p.

postanowił:

wyznaczyć Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] jako właściwy miejscowo do rozpoznania sprawy dyscyplinarnej przeciwko X. Y. – sędziemu Sądu Okręgowego w W. w stanie spoczynku.

UZASADNIENIE

W dniu 4 września 2025 r. do Sądu Najwyższego – Izby Odpowiedzialności Zawodowej wpłynął wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych o wyznaczenie sądu dyscyplinarnego do rozpoznania sprawy dyscyplinarnej o sygn. akt [...] przeciwko X. Y. – sędziemu Sądu Okręgowego w W. w stanie spoczynku, co do którego został sformułowany zarzut popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 1 i 5 u.s.p.

Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej zważył, co następuje.

Zgodnie z treścią art. 110 § 3 u.s.p., do rozpoznania spraw, o jakich mowa w art. 110 § 1 pkt 1 lit. a u.s.p., dotyczących sędziów sądów rejonowych, właściwy miejscowo jest sąd dyscyplinarny, w okręgu którego pełni służbę sędzia objęty tym postępowaniem. W przypadku, gdy taka sprawa dotyczy sędziego sądu apelacyjnego albo sędziego sądu okręgowego, właściwy jest inny sąd dyscyplinarny wyznaczony na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, przez Sąd Najwyższy – Izbę Odpowiedzialności Zawodowej, spośród sądów dyscyplinarnych właściwych dla obszarów apelacji sąsiadujących z obszarem apelacji, w którym znajduje się sąd, w którym pełni służbę sędzia objęty postępowaniem (por. art. 110 § 3 zdanie drugie u.s.p.). Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej wyznacza ten sąd w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wniosku (por. art. 114 § 7 u.s.p.). Orzeka w składzie jednego sędziego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2022 r., sygn. akt I ZW 3/22). Sąd Najwyższy w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej rozstrzyga odnośnie do wniosku, o którym mowa w art. 110 § 3 zdanie drugie u.s.p., stosując przepisy tejże ustawy o trybie postępowania zawarte w rozdziale zatytułowanym „Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów i asesorów sądowych”.

W niniejszej sprawie, jak wynika z danych zawartych we wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, sędzia Sądu Okręgowego w W. w stanie spoczynku X. Y. stanął pod zarzutem popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 1 i 5 u.s.p.

Sąd Najwyższy rozpoznając niniejszy wniosek, dostrzegł, że choć z opisu czynu zarzucanego sędziemu wynika, że czyn ten, zdaniem Zastępcy Rzecznika, wyczerpuje znamiona umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego (art. 258 § 1 k.k. oraz art. 231 § 1 k.k. i art. 235 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.), co stosownie do treści art. 110 § 1 pkt 1 lit. b u.s.p. wskazywałoby na właściwość w sprawie Sądu Najwyższego – Izby Odpowiedzialności Zawodowej, to jednak powyższa okoliczność nie została w wystarczającym stopniu uprawdopodobniona. Należy w tym miejscu przypomnieć pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia 3 października 2024 r., sygn. akt II

ZO 55/24, w myśl którego: „Skoro w myśl art. 110 § 1 pkt 1 lit. b u.s.p. Sąd Najwyższy jest właściwy do rozpoznania sprawy o przewinienia dyscyplinarne wyczerpujące znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego lub umyślnych przestępstw skarbowych, okoliczność ta (czyli wyczerpywanie znamion umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego lub umyślnych przestępstw skarbowych), musi być wstępnie w wysokim stopniu uprawdopodobniona co najmniej postanowieniem o wszczęciu postępowania karnego w postaci śledztwa lub dochodzenia”.

Tymczasem ze stanowiska Zastępcy Rzecznika nie wynika, aby działalność sędziego objętego wnioskiem o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej była przedmiotem prawno-karnej oceny organów prowadzących postępowanie karne i aby wynik tej oceny wskazywał – w formie przewidzianej prawem procesowym – na prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa.

W związku ze spełnieniem wymogów określonych w art. 110 § 3 zdanie drugie u.s.p., Sąd Najwyższy wyznaczył Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] jako właściwy miejscowo do rozpoznania w pierwszej instancji sprawy dyscyplinarnej przeciwko X. Y. – sędziemu Sądu Okręgowego w W. w stanie spoczynku. Wyznaczony sąd dyscyplinarny jest jednym z sądów dyscyplinarnych właściwych dla obszarów apelacji sąsiadujących bezpośrednio z obszarem apelacji [...], gdzie wyżej wymieniony sędzia pełnił czynną służbę i nadal, jako sędzia w stanie spoczynku, pozostaje w stosunku służbowym sędziego.

Mając powyższe na względzie, postanowiono jak na wstępie.

[M. T.]

[r.g.]